

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Академічне товариство ім. М. Балудянського
(м. Кошице, Словаччина)

Вища школа економіки і права імені
проф. Едварда Ліпінського (м. Кельце, Польща)
Університет Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Тбіліський державний університет імені
Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Технічний університет (м. Кошице, Словаччина)
Університет «Petre Andreia» (м. Яси, Румунія)
Університет суспільних наук (м. Лодзь, Польща)
Folkuniversitetet (м. Уппсала, Швеція)

До 75-річчя Київського національного торговельно-економічного університету

**СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ІХ Міжнародної науково-практичної конференції**

14-16 вересня 2021 року

Частина IV

Вінниця 2021

УДК 339.922
С69

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 14-16 вересн. 2021 р. Вінниця, 2021. Ч. 4. 272с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства в сучасних умовах; сучасної парадигми менеджменту та публічно-владної діяльності, фінансовий механізм забезпечення соціально-економічного розвитку країни; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні та практичні аспекти сучасного товарознавства; актуальні проблеми та перспективи, тенденції розвитку маркетингових технологій, проблеми розвитку індустрії гостинності та харчової промисловості: теоретичний і прикладний аспекти, державотворчі процеси в умовах глобалізованого суспільства: історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти.

Висвітлюються інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції, теоретичні та практичні аспекти розвитку студентського спорту в системі фізичного виховання ЗВО.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Наталія**, д-р філос. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мартинова Лілія**, д-р екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Боковець Вікторія, д-р екон. наук, професор, **Громова Ольга**, д-р екон. наук, доцент, **Корж Наталія**, д-р екон. наук, професор, **Іваницька Наталя**, д-р філол. наук, професор, **Нікітішин Андрій**, д-р екон. наук, доцент, **Прутська Олена**, д-р екон. наук, професор, **Хачатрян Валентина**, д-р екон. наук, доцент, **Чорна Наталія**, д-р іст. наук, професор, **Штифурак Віра**, д-р пед. наук, професор, **Бондар Анна**, канд. наук з фіз. виховання і спорту, **Крупельницька Ірина**, канд. екон. наук, доцент, **Мельничук Оксана**, канд. екон. наук, доцент, **Мерінова Світлана**, канд. екон. наук, доцент, **Тернова Алла**, канд. техн. наук, доцент.

Друкується за ухвалою вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-629-962-1

ЗМІСТ

ДЕРЖАВОТВОРЧІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СУСПІЛЬСТВА: ІСТОРИЧНІ, ФІЛОСОФСЬКІ, СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНІ ТА ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Ірина Бахновська, канд. юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ЩОРІЧНА ДОДАТКОВА ВІДПУСТКА ЗА РОБОТУ ЗА КОМП'ЮТЕРОМ ЯК ВИД ВІДПУСТКИ ЗА ОСОБЛИВИЙ ХАРАКТЕР ПРАЦІ.....	12
Микола Бичков, канд. філос. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПРО СТАТУСНУ ВИЗНАЧЕНІСТЬ ОСОБИСТОСТІ І ХАРАКТЕР ЇЇ ВЗАЄМВІДНОСИН З ДЕМОКРАТИЧНОЮ ПРАВОВОЮ ДЕРЖАВОЮ....	23
Ірина Білоус, канд. юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СПОСОБІВ НЕЗАКОННОГО ЗАВОЛОДІННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ.....	32
Наталія Костюк, канд. юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ ТА НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	40
Ганна Красніцька, канд. іст. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ СТАНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВИ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ.....	49
Олена Маскевич, канд. філос. наук, старший викладач Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ЦІННІСНІ ПІДВАЛИНИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ СІМ'Ї: РЕЛІГІЄЗНАВЧИЙ АСПЕКТ.....	54
Ольга Мельничук, д-р юрид. наук, професор Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ МОДЕРНІЗАЦІЯ ГОСПОДАРСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	63
Василь Панькевич, канд. юрид. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ПРОХОДЖЕННЯ ПРОГРАМИ ВІДНОВЛЕННЯ ЯК ПІДСТАВА ЗВІЛЬНЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	70

Микола Пипяк, канд. юрид. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У
КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ..... 79**

**Людмила Станіславенко, аспірантка кафедри політології
та державного управління**
Донецький національний університет імені Василя Стуса
**ЦІННІСНИЙ ВИМІР КОНСОЛІДАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В
УМОВАХ СИСТЕМНОЇ КРИЗИ..... 85**

Микола Стопчак, д-р іст. наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ: ІСТОРИЧНИЙ
АСПЕКТ..... 93**

Тетяна Сухоребра, канд. юрид. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА
ПОРУШЕННЯ ЛІСОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА..... 108**

Віра Штифурак, д-р пед. наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ФЕНОМЕНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ОЦІНКИ ПОВЕДІНКОВОЇ НОРМИ
СОЦІАЛЬНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ..... 119**

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Nataliia Bondar, PhD in Pedagogy, Associate Professor
Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE
**STRATEGIES OF INTERPRETERS' PROFESSIONAL COMPETENCE
FORMATION IN THE PROCESS OF STUDYING ENGLISH..... 128**

Nataliia Havryliuk, PhD in Pedagogy, Associate Professor
Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE
THE DEFINITION OF "PROFESSIONAL IDENTITY" CONCEPT..... 134

Svitlana Gladjo, PhD in Philology, Associate Professor
Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE
'BRAND NEW' PRAGMATISM OF ADVERTISING TEXTS..... 141

Лариса Довгань, канд. пед. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ОСВІТНІЙ ПОТЕНЦІАЛ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
В МЕТОДИЦІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ..... 149**

Ірина Западинська, канд. пед. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
**ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ЯК ОСНОВА ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ..... 154**

Наталія Іваницька, д-р філол. наук, професор Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ЗІСТАВНА ДІЄСЛІВНА СИНТАГМАТИКА: МОДЕЛЮВАННЯ TERTIUM COMPARATIONIS.....	161
Tetiana Kovalevska, PhD in Philology, Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE Olga Matsera, Senior Lecturer Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE TRANSLATION, LOCALIZATION, TRANSCREATION: WHEN MERE TRANSLATION IS NOT ENOUGH ANYMORE.....	170
Viktoriia Loboda, Assistant Lecturer Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE DEVELOPING STUDENTS' MEDIA LITERACY IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION.....	177
Віолета Нечипоренко, канд. філол. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ НЕОЛОГІЗАЦІЯ ЯК СУЧАСНИЙ ЗАСІБ ПОПОВНЕННЯ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	184
Ольга Осаульчик, канд. пед. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ КОНСТРУКТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГІБРИДНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ У СУЧАСНОМУ ОСВІТЬОМУ ПРОСТОРІ ВИЩОЇ ШКОЛИ.....	190
Інга Паславська, асистент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ЯК ФОРМА ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ОСВІТІ.....	197
Олеся Самохвал, д-р пед. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ІНШОМОВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СТРУКТУРНИЙ КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ОСВІТИ НІМЕЦЬКОМОВНИХ КРАЇН.....	203
Лілія Терещенко, канд. філол. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ МАНПУЛЯТИВНІ ТА НЕДОСТОВІРНІ ТЕКСТИ ЯК ЧАСТИНА СУЧАСНОГО СОЦІОКОМУНІКАТИВНОГО ЛАНДШАФТУ.....	214
Валентина Тимкова, канд. філол. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА ОСОБИСТІТЬ У ПРОЦЕСІ УПРАВЛІНСЬКОГО СПІЛКУВАННЯ.....	224
Наталія Тимошук, канд. філол. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ФОРМУВАННЯ «SOFT-SKILLS» ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ І ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТИ.....	231

Тетяна Ткачук, канд. філол. наук, доцент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЧНИХ ОБМЕЖЕНЬ.....	236
Svitlana Chugu, PhD in Philology, Associate Professor Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE Yevheniia Chuhu, Master of BA, Lecturer, Placement and Thesis Coordinator School of Marketing Management Hanze University of Applied Sciences, Groningen, the Netherlands THE 21ST CENTURY LANGUAGE LEARNING: DEVELOPING CORE SKILLS IN THE EFL CLASSROOM.....	245
Уляна Шостак, канд. психол. наук, старший викладач Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ ЦИФРОВА ОСВІТА. МОЖЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ЇЇ НАДАННЯ В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	255
Вероніка Яблочнікова, асистент Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ МЕДІАТЕКСТ ЯК БАЗОВА КАТЕГОРІЯ МЕДІАЛІНГВІСТИКИ.....	263

Список використаних джерел:

1. Abbas A. Integrating the English language teaching and learning process with soft skills. *International Conference on Education and Language (ICEL)*. Indonesia: Bandar Lampung University, 2013. P. 356–371.

2. The Importance of Soft Skills. British Council. URL: <https://www.britishcouncil.my/english/courses-adults/learning-tips/importance-of-soft-skills>

3. Корнюш Г.В. Формування м'яких навичок у студентів закладів вищої освіти в контексті навчання іноземних мов. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі: міжпредметні зв'язки*. Збірник наукових праць. 2020. Випуск 36. С. 99-110.

4. Стрига Е.В. Використання метода case-study у навчанні англійської мови студентів немовних спеціальностей. *Наука і освіта*. 2013. №4. С. 56-60

5. Тимощук Н.М. Комунікативний підхід до викладання іноземних мов у вищих аграрних закладах освіти. *Вісник Житомирського державного університету*. 2009. Випуск 43. Педагогічні науки. С. 92-95.

УДК 378.091:578.834(045)

Тетяна Ткачук,

канд. філол. наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ORCID <https://orcid.org/0000-0002-4223-269X>

ResearcherID [ABB-1972-2020](https://orcid.org/0000-0002-4223-269X)

ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ ПАНДЕМІЧНИХ ОБМЕЖЕНЬ

Умовно розподіливши світ на «до і після», пандемія COVID-19 спричинила цілу низку медичних, економічних і політичних проблем всесвітнього масштабу. Для освіти ж вона стала, з одного боку, стимулом для впровадження інноваційних технологій, а з іншого – індикатором її основних недоліків і проблем. У статті визначено основні тенденції дистанційного навчання у вищій освіті в Україні в

умовах пандемічних обмежень. Акцентовано на особливостях використання телекомунікаційних технологій, навчальних платформ та он-лайн курсів, що забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів і студентів.

Ключові слова: *вища освіта; дистанційне навчання; пандемічні обмеження; якість навчання; дистанційні технології.*

Постанова проблеми. З початку 2020 року весь світ опинився в складних економічних, суспільних і психологічних умовах, зумовлених пандемією. Перехід на дистанційне навчання став несподіваним, неочікуваним та доволі серйозним випробуванням для усіх учасників освітнього процесу – від освітян, студентів, учнів та їхніх батьків. Всім довелось прийняти цей виклик та швидко адаптуватись до обставин сьогодення [1]. Проте, незважаючи на неабияку актуальність дистанційного навчання, питання роботи в такому форматі стикнулося з великою кількістю проблем. Тому, допоки засоби масової інформації не перестають повідомляти новини про погіршення епідеміологічної ситуації в Україні, освітяни мають бути готовими до організації такого навчання. Дистанційне навчання не може стати повною заміною очного навчання, але воно може стати ефективним помічником і доповненням не тільки під час карантину, а й після нього [11]. Саме тому, на сучасному етапі розвитку освіти постає необхідність підготовки компетентного фахівця, який зможе брати активну участь у розвитку освіти, науки та культури [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання дистанційного навчання в Україні досліджено у працях Б. Агранович, О. Адаменко, А. Артюшенко, Х. Беккера, П. Брусиловського, В. Бикова, Г. Кедрова, А. Короткова, О. Крюкова, М. Моїсєєвої, Ю. Моїсєєва, Ю. Насонова, О. Полат, І. Роберт, Д. Смоліна, Ю. Триуса. У їхніх дослідженнях дистанційне навчання визначено як організація навчального процесу, за якої викладач розробляє навчальну програму, що базується на самостійному навчанні студента [2].

Мета статті. Дослідження сучасних тенденцій розвитку дистанційного навчання у вищій освіті та надання практичних рекомендацій щодо його вдосконалення в умовах пандемії COVID-19.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні міністерства освіти усіх без виключення країн світу змушені оперативно реагувати на зміни у нестійкому зовнішньому середовищі й приймати адаптивні рішення щодо організації освітнього процесу та забезпечення дистанційного навчання [8].

У праці О. О. Андрєєва і В. І. Солдаткіна, дистанційне навчання розглядається як нова організація освітнього процесу, що базується на принципі самостійного навчання студента. Автори стверджують, що середовище навчання характеризується тим, що студенти, здебільшого, віддалені від викладача в просторі і часі, але водночас, вони мають можливість у будь-який момент встановлювати і підтримувати діалог за допомогою засобів телекомунікації [3].

Більш змістовним є визначення дистанційної освіти П. Лузан. Під дистанційною освітою він розуміє синтетичну, інтегральну, гуманістичну форму навчання, що ґрунтується на використанні розмаїття традиційних і нових інформаційних технологій і їхніх технічних засобів, які використовуються для доставляння навчального матеріалу, його самостійного вивчення, організації діалогового обміну між викладачем і тими, хто навчається, коли процес навчання не обмежений у просторі та часі та не передбачає постійну, обов'язкову присутність слухачів у конкретному закладі освіти [4].

Самолюк Н. зазначає: «... дистанційні технології навчання можна розглядати як природний етап еволюції традиційної системи освіти від дошки з крейдою до електронної дошки й комп'ютерних навчальних систем, від книжкової бібліотеки до електронної, від звичайної аудиторії до віртуальної аудиторії» [5].

На нашу думку, визначення В. Бикова є найбільш точним, він розуміє дистанційне навчання як форму організації освітнього процесу, за якої її активні учасники досягають цілей навчання здійснюючи навчальну взаємодію на відстані [6].

Так, дистанційне навчання – це форма навчання з використанням комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, навчальних платформ, он-лайн курсів, що забезпечують інтерактивну взаємодію викладачів та студентів на різних етапах навчання і самостійну роботу з матеріалами інформаційної мережі [7].

Однак на практиці заклади вищої освіти стикнулись з низкою проблем щодо організації якісного дистанційного навчання.

З проблемами швидкої адаптації до умов пандемії стикнулись три зацікавлені сторони у сфері вищої освіти [8]:

- ✓ державні інституції;
- ✓ студенти;
- ✓ науково-педагогічні працівники.

Студентство закладів вищої освіти (ЗВО) мало психологічні та організаційні труднощі у пристосуванні до віддаленого навчання. За результатами опитування, проведеного Державною службою якості освіти України у період пандемії (навесні 2020 року) серед студентів і науково-педагогічних працівників, здобувачі вищої освіти стикаються з наступними проблемами [9]:

- ✓ відсутність безперервного доступу до мережі Інтернет;
- ✓ ризик необ'єктивного оцінювання;
- ✓ недостатня самоорганізація; нерегулярність комунікації з викладачем;
- ✓ відсутність необхідної техніки вдома;
- ✓ відсутність необхідних навичок роботи з технікою та дистанційними технологіями

Технології дистанційного навчання складаються з педагогічних та інформаційних технологій дистанційного навчання. Педагогічні технології дистанційного навчання – це технології опосередкованого активного спілкування викладачів зі студентами з використанням телекомунікаційного зв'язку та методології індивідуальної роботи студентів з структурованим навчальним матеріалом, представленим в електронному вигляді [12].

Інформаційні технології дистанційного навчання – це технології створення, передачі і збереження навчальних матеріалів, організації і супроводу навчального процесу дистанційного навчання за допомогою телекомунікаційного зв'язку [1].

На сьогоднішній день існують декілька технологій дистанційного навчання, метою яких є забезпечення здобувачам освіти доступу до електронних ресурсів за допомогою використання сучасних інформаційних технологій та телекомунікаційних мереж. Технології дистанційного навчання у вищій освіті відкривають можливості впливу на вирішення проблем при підготовці фахівців [4]:

- ✓ підвищення рівня якості освіти у ЗВО;
- ✓ формування єдиного освітнього простору в рамках вищої освіти;
- ✓ реалізація потреб майбутніх фахівців в освітніх послугах;
- ✓ підвищення професійної мобільності та активності майбутніх фахівців;
- ✓ індивідуалізація навчання при масовості вищої освіти.

Технології дистанційного навчання включають в себе індивідуальний процес передачі та засвоєння знань, умінь, навичок пізнавальної діяльності майбутніх фахівців [13]. Їх можна розглядати як процес еволюції традиційної освіти від дошки з крейдою – до мультимедійної дошки й комп'ютерних навчальних систем, від звичайної книжкової бібліотеки – до електронної, від навчальної аудиторії – до віртуальної. Окрім того, вони дають можливість проводити навчання за допомогою Інтернету; урізноманітнювати спілкування студентів та викладачів (електронна пошта, чат, форум, соціальні мережі тощо); активізувати роль викладача і здійснювати контроль за навчальним процесом; застосовувати тестування різного рівня складності; поповнювати базу даних, накопичувати різнорівневу статистику тощо [1].

Труднощі дистанційного навчання з точки зору науково-педагогічних працівників наступні [13]:

- відсутність «живого» контакту між викладачем і студентом;
- недостатнє технічне забезпечення освітнього процесу;

- недостатній рівень володіння учасниками освітнього процесу засобами інформаційних і комунікаційних технологій;
- ризик проявів академічної недоброчесності;
- ризик необ'єктивного оцінювання студентів;
- відсутність досконало розроблених он-лайн курсів;
- ризик використання он-лайн курсів сумнівної якості в умовах екстреного розроблення матеріалу та неможливості повноцінного його обговорення на засіданні кафедри [9].

Практично весь навчальний матеріал студент-дистанційник опрацьовує та освоює самостійно, що потребує певної сили волі, відповідальності та самоконтролю, адже ніхто його підганяти чи заохочувати до навчання не буде, тому підтримувати потрібний темп навчання без контролю з боку вдається не всім [1].

Правильна організація дистанційного навчання – річ необхідна не лише в період карантинних обмежень. Однак, в епоху технологій, які практично доступні для кожної людини і вміщуються у смартфоні, організувати освітній процес завдання не таке вже й просте. Організація навчання майбутніх учителів-предметників засобами дистанційних технологій, на нашу думку, є корисним досвідом для успішної подальшої професійної діяльності. Головною метою використання дистанційного навчання є забезпечення доступу до електронних освітніх ресурсів шляхом використання сучасних інформаційних технологій та телекомунікаційних мереж [2].

Дистанційні технології навчання включають вміння працювати з електронними підручниками, електронною поштою, роботу з дистанційними платформами, курсами, спілкування через форуми, чати, конференції та вебінари. Найбільшою популярністю користуються нові, цікаві, актуальні дистанційні курси Prometheus, TeachHub, EdEra, Всеосвіта, які орієнтовані на отримання теоретичних знань і практичних навичок у стислі терміни [1].

Платформа Padlet, створена для поширення завдань, дає можливість написати інструкцію, додати посилання, фото, відео, будь-який інший файл,

малюнок, знімок екрану, голосове повідомлення, або навіть геолокацію. Програми Prezzi і Canva дають можливість створити гарні та цікаві презентації. Kahoot і Quizlet – платформи для гейміфікації навчання, які дозволяють створювати інтерактивні тести, опитування, завдання для практики та перевірки вивченого матеріалу [10].

Багато є освітніх платформ для вивчення окремих дисциплін з готовим для використання навчальним матеріалом. Наприклад, 24 Easy Steps – платформа для вивчення англійської мови, Matific для вивчення математики, Vchy.com.ua History, Osvita.ua для вивчення історії України, Subject – для вивчення біології, Всім.pptx – для вивчення інформатики. Mozaik – платформа з матеріалами для проведення уроків з базових шкільних дисциплін, на якій містяться 3-D презентації та світлини, відео, аудіо та фотоматеріали, презентації, готові цифрові уроки, ігри та багато іншого [1].

Використання онлайн-дошок Explain Everything та Lino на заняттях допоможе залучити до захопливої освітньої подорожі весь клас, а розширені функції цих дошок дадуть змогу відстежити глибину розуміння теми. Досить корисними на заняттях є онлайн-лабораторії GoLab/Graasp, онлайн-симуляції, інтерактивні робочі аркуші Liveworksheets, Wizer.me та інші засоби, які допоможуть вирішити навчальні проблеми і покращити навчальний процес для дистанційного та змішаного навчання [3].

Зазначені технотренди впливають на підвищення мотивації до навчальної діяльності, надають можливості використання нових форм у навчальному процесі, за яких студенти вчитимуться не тільки засвоювати знання, а й самостійно їх здобувати, використовувати отримані знання під час навчального процесу та у повсякденній діяльності.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Через вплив COVID-19 система вищої освіти має бути трансформована та пристосована до нових умов. Необхідною є розробка нових підходів та моделей освітнього процесу [2]. Адаптивність студентів та викладацького колективу до специфіки дистанційного навчання передбачає набуття ними цифрових та інших

пов'язаних навичок. Науково-педагогічні працівники мають підвищувати свою педагогічну майстерність, розробляти нові он-лайн курси і програми з урахуванням специфіки віддаленого навчання тощо [2].

Так, у сучасній системі організації навчання у закладах вищої освіти, застосування технологій дистанційного навчання є невід'ємною складовою для забезпечення якісного навчання, використання якої розкриває можливості позитивного впливу на підвищення рівня якості освіти, забезпечує реалізацію потреб майбутніх фахівців в освітніх послугах, підвищує професійну мобільність та активність. Технології сприяють формуванню єдиного освітнього простору в рамках індивідуалізації навчання при масовості вищої освіти [1]. Розвиток технологій у сучасному світі спричинив перегляд традиційних підходів до визначення перспективних форм організації освітнього процесу. Невпинне збільшення обсягів інформації спонукає до необхідності удосконалення підготовки вчителів, пошуку інноваційних технологій підвищення кваліфікації, а також постійного, неперервного удосконалення фахової компетентності спеціалістів.

Як подальше питання для дослідження в контексті дистанційного навчання розглядаємо проблему мотивації студентів в умовах дистанційного навчання, що забезпечує реалізацію індивідуального підходу в освіті.

Список використаних джерел:

1. Москалюк М.М., Москалюк Н.В. Використання технологій дистанційного навчання у процесі підготовки майбутніх учителів. URL: https://fmo-journal.fizmatsspu.sumy.ua/journals/2020-v4-26/2020_4-26Moskalyuk_FMO.pdf
2. Ляшенко І.В. Перспективи розвитку дистанційного навчання у вищій школі. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2682
3. Андрущенко В. П. Засоби дистанційного електронного навчання і педагогічні технології. Вісник академії дистанційної освіти, 2004. № 2. С. 2–5.
4. Шовкун В. В. Використання дистанційних технологій у процесі підготовки майбутніх вчителів інформатики. Відкрите освітнє середовище сучасного університету, 2016. № 2. С. 262–272.

5. Самолюк Н. Актуальність і проблемність дистанційного навчання. Нова педагогічна думка, 2013. № 11. 193 с. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2013_1_50
6. Биков В. Ю. Проектний підхід і дистанційне навчання у професійній підготовці управлінських кадрів: URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/11083976.pdf>
7. Дистанційне навчання [назва з екрана]. URL: <http://vnz.org.ua/dystantsijna-osvita/pro>
8. Олешко А.А., Бондаренко С. М., «Удосконалення системи дистанційного навчання у вищій школі в умовах пандемії covid-19». Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми інтеграції освіти, науки та бізнесу в умовах глобалізації»: тези доповідей, 10 листопада 2020 р. Київ : КНУТД, 2020. 189 с. С. 78 – 79.
9. Інформаційно-аналітична довідка про результати опитування щодо стану використання технологій дистанційного навчання у закладах вищої освіти України: Державна служба якості освіти України, 2020.
10. Використання інтерактивної платформи Padlet в навчальному процесі. Інтернет ресурс. URL. <https://op.ua/news/osvita-v-ukraini/vikoristannya-interaktivnoyi-platformi-padlet-v-navchal-nomu-procesi>
11. Думки освітянських експертів стосовно дистанційної форми навчання. Інтернет ресурс. URL. <https://www.mk-oblrada.gov.ua/news.php?news=2334&group=20>
12. Гаврильєва К.Г. Дистанційна освіта у ВНЗ: переваги та недоліки. URL. http://elib.umsa.edu.ua/jspui/bitstream/umsa/14476/1/Navrylieva%20K_H_Dystantsijna_osvita.pdf
13. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія: матеріали міжвузівського вебінару. відп. ред. Л.Б.Ліщинська. Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. 102 с.